Postup vytvárania chatbota v MS Azure

Vypracovala: Bc. Romana Halamová

V rámci diplomovej práce sme v prostredí MS Azure OpenAI Service vytvorili chatbota slúžiaceho ako virtuálny asistent pre študentov. Proces zahŕňal návrh infraštruktúry, výber vhodného modelu, nastavenie parametrov, vytvorenie úložiska, integráciu vyhľadávacej služby a implementáciu dátového zdroja.

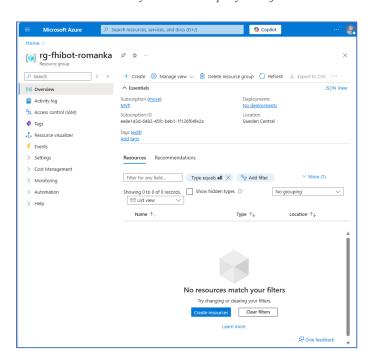
1. Vstup do MS Azure

Najprv sme sa prihlásili do platformy MS Azure pomocou univerzitného či osobného konta. MS Azure je cloudová služba od spoločnosti Microsoft, ktorá umožňuje vytvárať a spravovať rôzne digitálne riešenia.

2. Vytvorenie Resource Group (skupiny zdrojov)

V sekcii "Subscriptions" (predplatné) sme vytvorili novú Resource Group (skupinu zdrojov) s názvom **rg-fhibot-romanka**. Resource Group (skratka RG) je logická jednotka, ktorá združuje a spravuje všetky zdroje potrebné pre náš projekt. Slúži ako "úložisko" alebo "množina" pre všetky budúce zdroje a komponenty potrebné na vytvorenie a správu chatbota. Vybrali sme pomenovanie rg-fhibot-romanka, kde:

- rg znamená "resource group" (skupina zdrojov),
- **fhibot** označuje názov nášho chatbot projektu,
- romanka je identifikátor pre autora projektu.

Obr. 1: Vytvorenie skupiny zdrojov

3. Výber služby OpenAI cez Marketplace

V ďalšom kroku sme v Azure Marketplace vybrali službu **OpenAI**, keďže naše riešenie je postavené na modeloch umelej inteligencie. Služba OpenAI poskytuje prístup k pokročilým jazykovým modelom, ktoré umožňujú generovanie textov, analýzy alebo chatbot riešenia.

4. Nastavenie parametrov:

- Región: Vybrali sme East US 2, pretože poskytuje široký výber najnovších modelov.
- Meno zdroja: Nastavili sme oai-fhibot-romanka, pričom:
 - o oai znamená "OpenAI resource",
 - o **fhibot** označuje náš chatbot projekt,
- **Pricing Tier (cenová úroveň):** Vybrali sme Standard S0, čo je jediná dostupná možnosť a zahŕňa základné funkcie služby OpenAI.

Obr. 2: Výber služby OpenAI

5. Nastavenia siete (Network)

Previous Next

Zvolili sme predvolené nastavenie: **All networks** (Všetky siete). To znamená, že naša služba OpenAI je prístupná zo všetkých sietí vrátane internetu. Toto riešenie je praktické, keďže plánujeme API endpoint využívať aj mimo Azure, napríklad v Pythone.

6. Pridávanie tagov (Tags)

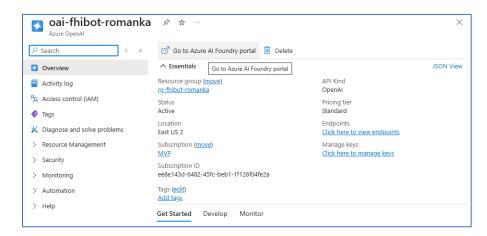
Sekciu **Tags** (značky) sme ponechali prázdnu, pretože v rámci tohto projektu nepotrebujeme označovať zdroje.

7. Dokončenie vytvorenia služby

Na záver sme skontrolovali nastavenia v sekcii **Review** + **Submit** a klikli na tlačidlo **Create**. Služba bola úspešne vytvorená a získali sme **API endpoint**, ktorý vieme používať v rôznych aplikáciách, napríklad v Pythone.

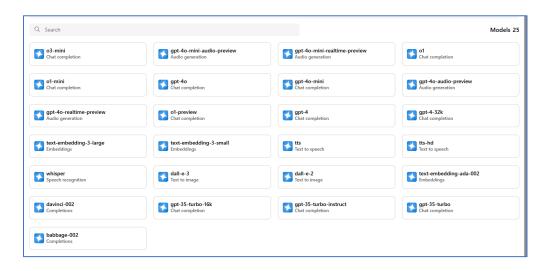
8. Výber vhodného modelu pre chatbot v Azure AI Foundry

Po prihlásení do **Azure AI Foundry** sme prešli do sekcie **Model Catalog**, kde sú zobrazené všetky dostupné modely pre tvorbu AI riešení. Každý model má odlišné vlastnosti a cenu, čo je dôležité zvážiť pri výbere.

Obr. 3: Azure AI Foundry

Obr. 4: Model Catalog

9. Výber modelu: GPT-40-mini

Zvolili sme model **GPT-40-mini** s globálnym nasadením. Tento model je pre nás vhodný z viacerých dôvodov:

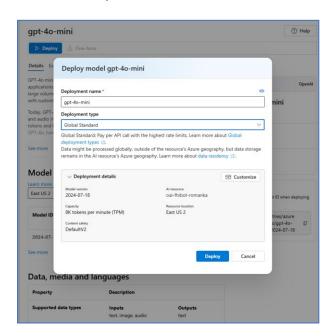
- **Dostatočné schopnosti:** Podporuje textové vstupy a poskytuje rýchle odpovede, čo je pre študentského chatbota postačujúce.
- Nízke náklady: Je cenovo efektívny, pretože oproti plnej verzii GPT-40 je lacnejší.
- **Jednoduchá integrácia:** Je priamo dostupný v Azure AI Foundry a ľahko sa nasadzuje do našich služieb.
- Rýchla odozva: Poskytuje okamžité odpovede, čo zlepšuje používateľskú skúsenosť.

Týmto výberom sme zabezpečili rozumný kompromis medzi výkonom, cenou a potrebami nášho projektu, pričom sme sa zamerali na efektívne riešenie vhodné pre študentské účely.

Microsoft Azure ponúka viacero platforiem pre AI riešenia. Azure OpenAI Service (ktorú používame) poskytuje priamy prístup k modelom OpenAI, ako sú GPT-4, a je ideálna na tvorbu chatbotov. Azure AI Studio je komplexný nástroj na budovanie AI aplikácií, ktorý zahŕňa aj OpenAI modely. Azure Machine Learning Studio slúži na tréning vlastných modelov strojového učenia a Azure Cognitive Services poskytujú predtrénované modely pre rozpoznávanie obrazu, textu alebo reči.

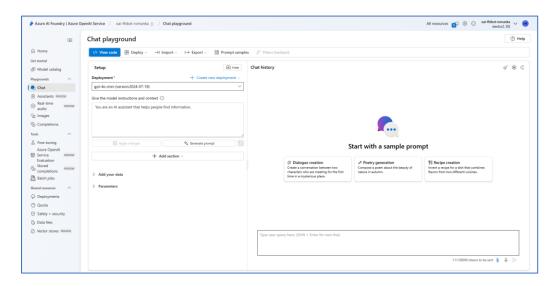
10. Vytvorenie prvého modelu GPT-40-mini a nastavenie systémovej správy

Po nasadení modelu **GPT-4o-mini** sa zobrazí rozhranie **Chat Playground**, kde vpravo vidíme chatovacie okno a vľavo možnosti nastavení. Na ľavej strane môžeme vybrať model, definovať systémovú správu, pridávať vlastné dáta a nastavovať parametre.

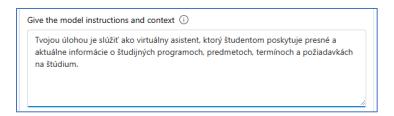
Obr. 5: Vytvorenie modelu GPT-40-mini

Obr. 6: Chat playground

Model zatiaľ funguje všeobecne a odpovedá na akékoľvek otázky bez špecializácie. Preto sme mu zadefinovali systémovú správu, aby slúžil ako virtuálny asistent pre študentov:

Obr. 7: Systémová správa modelu

Dôležité je, že čím je systémová správa detailnejšia, tým presnejšie model reaguje. Zároveň však platí, že **systémový prompt sa posiela s každou správou**, čo zvyšuje spotrebu tokenov.

Po vložení systémovej správy sme klikli na "Apply changes" (uložiť zmeny). Model sa už správa podľa nových pokynov, no momentálne nemá dáta zo študijného systému fakulty, takže nedokáže poskytovať konkrétne informácie o štúdiu. Na to bude potrebné nahrať špecifické dáta alebo integrovať externé zdroje.

11. Nastavovanie parametrov modelu GPT-40-mini

Pri práci s modelom v Azure OpenAI Service vieme upraviť rôzne parametre, ktoré ovplyvňujú spôsob generovania odpovedí. Tu je stručné vysvetlenie jednotlivých nastavení a ich význam pre náš chatbot:

Past messages included (Počet zahrnutých predchádzajúcich správ) určuje, koľko predchádzajúcich správ sa posiela modelu spolu s novou otázkou. Model si totiž "nepamätá" predošlé konverzácie, ale vidí ich, ak ich znovu pošleme. Nastavili sme hodnotu 10, aby model videl posledných 10 otázok a odpovedí, čo je ideálne pre plynulé konverzácie. Nevýhodou je, že viac správ znamená vyššiu

spotrebu tokenov, čo zvyšuje cenu. Toto nastavenie je pre nás užitočné, ak chceme, aby si chatbot pamätal kontext diskusie, napríklad pri poradenstve študentom.

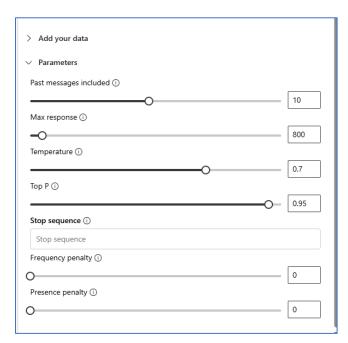
Max response (Maximálny počet tokenov v odpovedi) obmedzuje dĺžku odpovede. Jeden token zodpovedá približne jednému slovu, pričom 800 tokenov je asi 500 slov. Nastavili sme hodnotu 800, čo postačuje na podrobné odpovede, no stále kontroluje dĺžku, aby chatbot nerozprával príliš obšírne. Pre náš účel je toto nastavenie ideálne, pretože odpovede budú výstižné, ale dostatočne obsiahle na vysvetlenie študijných informácií.

Temperature (Kreativita odpovedí) ovláda náhodnosť odpovedí. Hodnota 0 znamená veľmi presné a faktické odpovede, zatiaľ čo hodnota 1 je veľmi kreatívna, ale model si môže "vymýšľat". Nastavili sme hodnotu 0.7, čo je rozumný kompromis medzi faktickosťou a zrozumiteľnosťou. Pre nás je to ideálne, pretože študenti potrebujú spoľahlivé informácie, ale odpovede môžu byť stále priateľské a prirodzené.

Top P (Jemné nastavenie variability odpovedí) obmedzuje rozsah možností, z ktorých model vyberá odpoveď. Hodnota 1 znamená maximálnu variabilitu, kde môžu byť odpovede rôznorodé, zatiaľ čo hodnota 0.5 poskytuje veľmi konzervatívne odpovede. Nastavili sme hodnotu 0.95, vďaka čomu model poskytne odpovede s jemnou variabilitou, ale stále konzistentné. Pre nás je toto nastavenie dobré, pretože chatbot pôsobí prirodzene, ale neodbočuje od témy.

Frequency penalty (Trest za opakovanie) zabraňuje modelu opakovať rovnaké frázy alebo informácie. Nastavili sme hodnotu 0, čiže model môže niekedy zopakovať informácie, ak je to vhodné. Ak by chatbot začal často opakovať rovnaké odpovede, môžeme túto hodnotu zvýšiť.

Presence penalty (Trest za opakovanie tém) odrádza model od opakovania tém alebo slov, ktoré už v konverzácii použil. Aktuálne sme nastavili hodnotu 0, čím nechávame chatbotu voľnosť. Ak by sa chatbot príliš sústredil na jednu tému, môžeme túto hodnotu zvýšiť.

Obr. 8: Nastavovanie parametrov modelu

12. Vytvorenie úložiska (Storage) v Azure pre dátový zdroj

Po kliknutí na "Add your data" sme vytvorili úložisko (storage) v cloude, ktoré slúži ako dátový zdroj pre nášho chatbota. Úložisko je miestom, kde môžeme ukladať súbory, dokumenty alebo iné informácie, ktoré môže chatbot využívať pri odpovediach.

Pri vytváraní úložiska sme nastavili nasledovné parametre:

- Subscription (Predplatné): Použili sme predplatné s názvom MVP, ktoré máme pridelené.
- **Resource Group (Skupina zdrojov):** Vybrali sme skupinu **rg-fhibot-romanka**, ktorú sme vytvorili na začiatku. Všetky súvisiace zdroje tak ostávajú pokope.
- Storage account name (Názov úložiska): Nastavili sme stfhibotromanka, čo je jedinečný identifikátor úložiska. Názov musí obsahovať iba malé písmená a čísla.
- **Region (Región):** Opäť sme zvolili **East US 2**, aby boli všetky služby v rovnakom regióne, čím sa zníži latencia a zvýši výkon.
- **Performance (Výkon):** Vybrali sme možnosť **Standard**, ktorá je vhodná pre väčšinu bežných scenárov a je cenovo výhodnejšia.
- Redundancy (Redundancia): Zvolili sme Geo-redundant storage (GRS), čo znamená, že dáta budú automaticky replikované do iného regiónu. Navyše sme aktivovali možnosť read-access, aby boli dáta dostupné aj pri výpadku hlavného regiónu.

Po vyplnení všetkých parametrov sme klikli na "Review + create".

Previous Next Review + create

Create a storage account Select the subscription in which to create the new storage account. Choose a new or existing resource group to organize and MVP rg-fhibot-romanka Resource group * Instance details stfhibotromanka Storage account name * (i) Region * (i) Deploy to an Azure Extended Zone Select a primary service Primary service (i) Performance * (i) Standard: Recommended for most scenarios (general-purpose v2 account) Premium: Recommended for scenarios that require low latency. Geo-redundant storage (GRS) Redundancy * (i)

Make read access to data available in the event of regional unavailability.

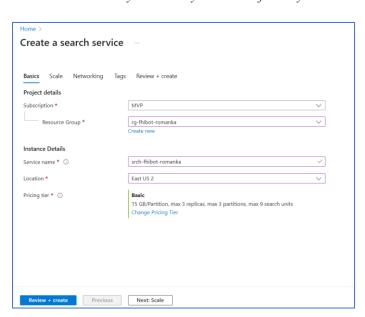
Obr. 9: Vytvorenie úložiska

13. Vytvorenie AI Search (Vyhľadávacej služby) v Azure

Po vytvorení úložiska sme prešli na vytvorenie služby **AI Search**, ktorá umožní chatbotovi rýchlo a presne vyhľadávať informácie z našich dát. Táto služba je kľúčová pre poskytovanie relevantných odpovedí študentom.

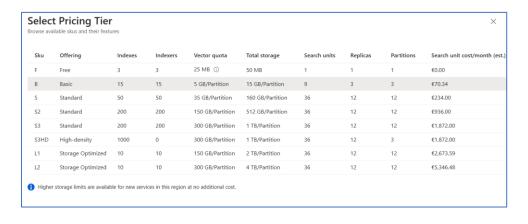
Pri nastavovaní AI Search sme vybrali tieto parametre:

- Cenník (Pricing Tier): Zvolili sme plán Basic s cenou približne 70 € mesačne, pretože ponúka dostatočné kapacity pre naše potreby za rozumnú cenu.
- **Indexy:** Basic plán umožňuje **15 indexov**, čo znamená, že môžeme vytvoriť 15 rôznych kolekcií dát (napr. predmety, harmonogramy, pravidlá štúdia).
- **Indexery:** Získavame **15 indexerov**, čo sú automatické procesy, ktoré pravidelne prehľadávajú a aktualizujú naše dáta.

Obr. 10: Vytvorenie vyhľadávacej služby

Obr. 11: Cenník AI Search

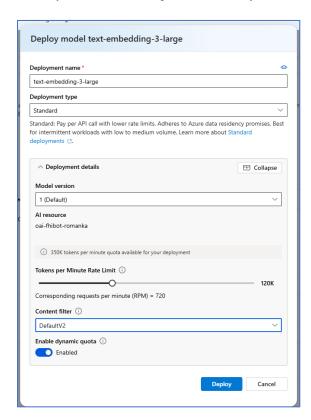
14. Pridanie dátového zdroja a vytvorenie modelu pre vektorové vyhľadávanie

V **Playgrounde** sme pridali nový **dátový zdroj (data source**) z úložiska stfhibotromanka a pre vyhľadávanie sme zvolili AI Search s indexom indexfhiweb.

Na zlepšenie výsledkov vyhľadávania sme použili vektorové vyhľadávanie, ktoré hľadá podobnosti v obsahu namiesto jednoduchého vyhľadávania kľúčových slov.

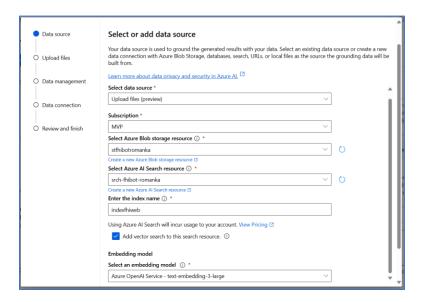
Pre vektorové vyhľadávanie sme museli vytvoriť a nasadiť model "**text-embedding-3-large**", ktorý transformuje texty do číselných vektorov (embeddingov). Tieto vektory umožňujú rýchle a presné vyhľadávanie podľa významu a nie len podľa presných slov.

Model sme nasadili s obmedzením 120K tokenov za minútu a aktivovali sme dynamickú kvótu, ktorá automaticky prispôsobuje výkon podľa potreby. Tento krok zabezpečil, že chatbot môže efektívne vyhľadávať informácie zo študijných materiálov.

Obr. 12: Vytvorenie modelu pre vektorové vyhľadávanie

Obr. 13: Vloženie dátového súboru

15. Nahratie súborov a nastavenie Data Management v Azure

Na začiatku sme **nahrali niekoľko súborov** do úložiska, ktoré bude chatbot využívať pri odpovediach.

V sekcii **Data Management** sme nastavili:

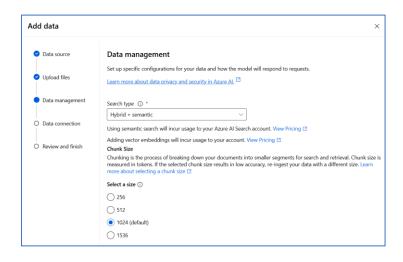
- Typ vyhľadávania (Search type): Zvolili sme Hybrid + Semantic, čo kombinuje vektorové vyhľadávanie so sémantickým vyhľadávaním. Vďaka tomu chatbot rozumie kontextu otázok a poskytuje presnejšie odpovede.
- Veľkosť častí (Chunk Size): Vybrali sme 1024 tokenov (default), čo znamená, že dokumenty sa pri indexovaní rozdelia na bloky s veľkosť ou približne 1024 slov. Táto veľkosť je vyvážená dostatočne veľká na pochopenie kontextu, ale stále presná pri vyhľadávaní.

V sekcii **Data Connection** sme nastavili spôsob, ako sa služby navzájom prepoja:

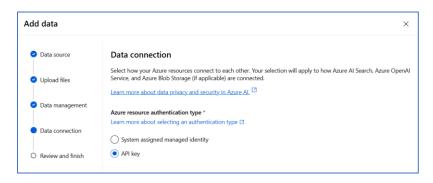
• Typ autentifikácie (Azure resource authentication type): Zvolili sme API key, pretože je jednoduchý a rýchly spôsob na pripojenie medzi AI Search, OpenAI Service a naším Blob Storage.

Na záver sme klikli na "Save and close", čím sme spustili proces Ingestion (nahrávania a spracovania dát).

Obr. 14: Nastavenie Data Management

Obr. 15: Prepojenie dát

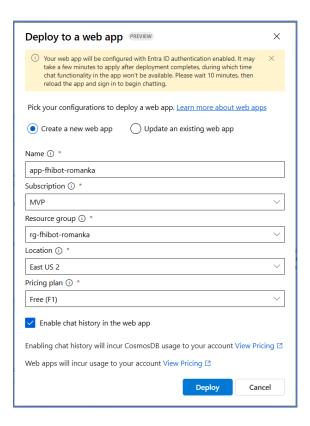

16. Nasadenie chatbota a vytvorenie webovej aplikácie

Po nastavení všetkých parametrov v **Azure OpenAI Playground** sme pristúpili k nasadeniu aplikácie (deployment). Využili sme **Contoso**, čo je vzorová platforma v Azure určená na jednoduché nasadenie webových aplikácií.

Výsledkom je plne funkčná online aplikácia, ktorá spracováva otázky používateľov, komunikuje s modelom OpenAI a poskytuje odpovede na základe dostupných dát. Táto stránka môže byť ďalej prispôsobená, napríklad zmenou dizajnu alebo prepojením s inými systémami univerzity.

Obr. 16: Nasadenie chatbota

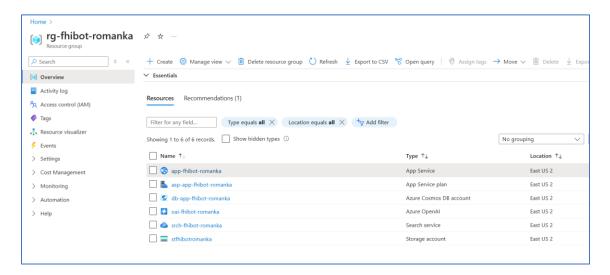
Prehľad vytvorených zdrojov v Resource Group (RG) pre chatbot

V rámci **Resource Group (rg-fhibot-romanka)** sme vytvorili niekoľko služieb, ktoré sú potrebné na fungovanie nášho chatbota.

- 1. **App Service (app-fhibot-romanka)** Webová aplikácia, ktorá umožňuje prístup k chatbotovi cez webovú stránku.
- 2. **App Service Plan (asp-app-fhibot-romanka)** Plán služieb, ktorý definuje výpočtový výkon a škálovanie webovej aplikácie.
- 3. **Azure Cosmos DB (db-app-fhibot-romanka)** Databáza na ukladanie údajov, ktoré chatbot využíva.
- 4. **Azure OpenAI Service (oai-fhibot-romanka)** Hlavná služba poskytujúca jazykový model OpenAI, ktorý spracováva otázky používateľov.
- 5. **Azure AI Search (srch-fhibot-romanka)** Vyhľadávacia služba, ktorá umožňuje chatbotovi rýchlo vyhľadávať informácie v dátach.
- 6. **Azure Storage Account (stfhibotromanka)** Úložisko pre dokumenty a dáta, ktoré chatbot využíva pri odpovediach.

Tieto služby spolupracujú tak, aby chatbot mohol efektívne spracovávať otázky, vyhľadávať informácie a poskytovať odpovede prostredníctvom webovej aplikácie.

Obr. 17: Výsledná skupina zdrojov

Odkazy

Microsoft. (2025). *Microsoft Azure*. Dostupné na Internete: Azure OpenAI Service: https://azure.microsoft.com/en-us/products/ai-services/openai-service